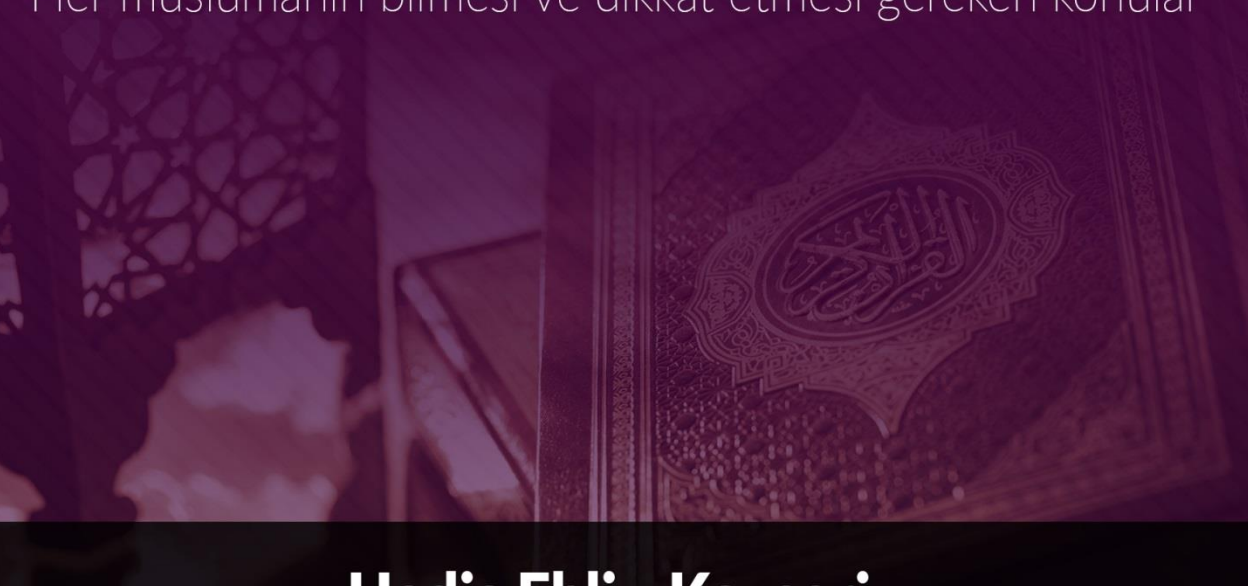
ALİMLERİN SÖZLERİ

Dinde aykırı olan veya dini noksanlaştıran

SÖZLER VE DAVRANIŞLAR

Her müslümanın bilmesi ve dikkat etmesi gereken konular

Hadis Ehli - Kayseri

İÇİNDEKİLER

Avuç içine veya fincana okuyarak, yıldızlara ve başka şeylere bakarak gayptan haber verdiğini iddiâ etmek 3

Sihirbazlık, kâhinlik ve falcılık 6

Türbe ve kabirlere kurban kesmek, adak adamak, bu yerlere hediyeler sunmak ve buraları yüceltmek 10

Rukye ve nazarlık 16

Yaratılanla tevessülde bulunmanın ve ondan yardım dilemenin hükmü: 21

بسم الله الرحمن الرحيم

1. Avuç içine veya fincana okuyarak, yıldızlara ve başka şeylere bakarak gayptan haber verdiğini iddiâ etmek

Gayptan kasıt: İnsanlardan uzak ve onların göremedikleri, geçmiş ve gelecekle ilgili şeylerdir. Gaybı bilmek, yalnızca Allah Teâlâ'nın yetki ve tasarrufundadır.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ قُل لاَّ يَعْلَمُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ الْغَيْبَ إِلاَّ اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴾

"(Ey Nebi! Onlara) **De ki: Göklerde ve yerde, Allah'tan başka gaybı hiç kimse bilemez. Onlar ne zaman** (yeniden) **diriltileceklerini de bilemezler.**" *Neml suresi 65. Ayetin meali.*

Gaybı, yalnızca Allah bilir. Fakat O, bazen bir hikmet ve maslahat gereği, elçilerinden dilediğine gaybı haber verebilir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ فَلَا يُظۡهِرُ عَلَىٰ غَيۡبِهِۦٓ أَحَدًا ٢٦ إِلَّا مَنِ ٱرۡتَضَىٰ مِن رَّسُولٖ فَإِنَّهُۥ يَسۡلُكُ مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَمِنۡ خَلۡفِهِۦ رَصَدٗا ٢٧ ﴾

"Gaybı bilen, yalnızca O'dur. Hiç kimseyi gaybından haberdar etmez. O'nun seçip râzı olduğu elçi bundan müstesnâdır. Onun (elçinin) **önünden ve arkasından, onu cinlerden koruyup gözetlemesi için gözcüler** (melek ve şihâb adlı gök taşlarını) **gönderir."** *Cin suresi 26. ve 27. Ayetlerin meali.*

Yani Allah Teâlâ, elçilik görevini tebliğ etmesi için seçtiği ve dilediği kimseye gaybın ancak bir kısmını gösterir. Zirâ bir elçi, elçi olduğunu ancak mucizelerle ispatlayabilir. Gayptan haber vermek de, işte bu mucizelerden biridir. Gaybı o elçiye gösteren de, yalnızca Allah Teâlâ'dır.

Allah Teâlâ'nın gaybı haber verdiği elçi, bir insan olabileceği gibi, bir melek de olabilir. Bunların dışında hiç kimseye gaybı haber vermez.

Kim, avuç içine veya fincana okuyarak, kehânette bulunarak, sihir ve falcılık yaparak veya başka hangi yolla olursa olsun, Allah Teâlâ'nın bildirdiği elçilerin dışında gaybı bildiğini iddiâ ederse, o yalancı bir kâfirdir.

Bazı hokkabaz, yalancı, şarlatan ve sahtekâr kimseler, kaybolan ve bulunamayan eşyaların yerlerini haber vermek ve bazı hastalıkların sebeplerini bildirmek gibi davranışlarda bulunurlar.

Bu kimseler: "Falanca kimse, sana şunu şunu yaptı da o yüzden sen hastalandın" derler. Oysa onlar, cinleri ve şeytanları kullanarak bunu yaparlar ve hileyle bâtılı hak gösterip bunların kendileri tarafından olduğunu insanlara gösterirler.

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -rahimehullah- bu konuda şöyle der:

"Örneğin bir kâhinin, şeytanlardan bir arkadaşı olur ve kulak hırsızlığı yaparak çaldığı pek çok gaybî şeyleri ona haber verir. Kâhin de doğru olan bu habere, yalan karıştırır."

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -rahimehullah- devamla şöyle der:

"Şeytan, kâhinlerden kimisine yiyecek, meyve, tatlı ve o bölgede bulunmayan şeyleri getirir. Kimisini de Mekke veya Beytul-Makdis'e (Kudüs'e) veyahut da başka bir yere uçurur."

Kâhinler, yıldızlara bakarak falcılık yoluyla gayptan haber verebilirler. Rüzgârın ne zaman eseceği, yağmurun ne zaman yağacağı, fiyatların ne zaman değişeceği ve bunun gibi yıldızların yörüngelerinde hareket etmesi, bir araya gelmesi ve birbirinden ayrılması gibi şeylerin bilinebileceğini iddiâ ederler.

Yine, kâhinler şöyle derler:
"Her kim şu şu burç zamanında evlenirse,
onun için şöyle şöyle şeyler olur."
"Her kim, şu burç zamanında sefere çıkarsa,
onun için şöyle şöyle şeyler olur."
"Her kim, şu burç zamanında dünyaya gelirse,
onun için şöyle mutluluk veya bahtsızlık olur."

Nitekim bazı müstehcen ve ahlaksız dergilerde bu burçlar ve bu burçlarda cereyan eden şanslar hakkında hurâfeler ilân edilmektedir.

Bazı câhil ve îmânı zayıf kimseler, bu gibi falcılara giderek geleceğini, hayatta kendisi ve evliliği hakkında neler cereyan edeceğini sorabilir. Her kim, gaybı bildiğini iddiâ eder veya gaybı bildiğini iddiâ eden kimseyi tasdik ederse, o müşrik ve kâfir olur. Çünkü o, Allah Teâlâ'nın özelliklerinden olan bir konuda O'na ortak olduğunu iddiâ etmektedir. Yıldızlar, insanların hizmetine sunulan, yaratılmış varlıklardır. Dolayısıyla yıldızların hiçbir işte etkileri yoktur. Uğursuzluğa veya mutluluğa veya ölüme veyahut da yaşamaya delâlet edemezler. Bütün bunlar, ancak kulak hırsızlığı yapan şeytanların işleridir.

2. Sihirbazlık, kâhinlik ve falcılık:

Bütün bu ameller, akîdeyi bozan veya ona zıt ve haram olan şeytânî şeylerdir. Çünkü bunlar, ancak Allah'a şirk koşularak meydana gelen şeylerdir.

1. Sihir (büyü):

Görünmeyen ve sebebi çok gizli olan şeylerden ibârettir. Böyle adlandırılması; gizli ve gözle görülemeyen şeylerde meydana gelmesi sebebiyledir.

Sihir; muska, rukye söylenip konuşulan bazı sözler, ilaç ve tütsü gibi şeylerde olur. Sihrin gerçek olanı da vardır. Kimi sihir, kalplere ve bedenlere tesir eder ve sahibini hasta edip öldürür. Kimisi karı ile kocanın arasını açar. Sihir, Allah Teâlâ'nın izni ve kevnî kaderiyle tesirli olur. Sihir, şeytânî bir ameldir. Sihrin çoğu, Allah'a şirk koşmak ve kötü ruhlara sevdiklerini yerine getirerek onlara yakınlaşmakla elde edilir. Allah'a şirk koşmakla da kötü ruhlar, (kendisine hizmette) kullanılır.

Bu sebeple Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-sihri şirkle birlikte zikretmiştir. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

"İnsanı helâk eden yedi şeyden kaçının.
(Sahâbe): **-Ey Allah'ın elçisi! O yedi şey nedir? dediler.**
Buyurdu ki: -Allah'a şirk koşmak, sihir yapmak, Allah'ın haksız yere öldürmeyi haram kıldığı cana kıymak, yetim malı yemek, fâiz yemek, savaşta cepheden kaçmak ve iffetli gâfil mü'min kadınlara zinâ isnadında bulunmaktır." (Buhari ve Muslim)

Sihir, iki yönden şirk sayılır:

Birinci yön - Sihir işinde şeytanları kullanma, onlara bel bağlama ve hizmet adına sihirbaza sevdiği şeyleri sunarak şeytanlara ibadet etmek vardır. Şeytanlar, bunun için sihri öğretirler. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ . . .وَلَٰكِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ كَفَرُواْ يُعَلِّمُونَ ٱلنَّاسَ ٱلسِّحۡرَ . . . ﴾

"Fakat şeytanlar, insanlara sihri öğreterek kâfir oldular."
Bakara suresi 102. Ayetin meali.

Ikinci yön - Sihir işinde gaybı bildiğini iddiâ etme ve bu işte Allah Teâlâ'ya ortak olma vardır. Bu ise, küfür ve dalâlettir. Nitekim Allah Teâlâ âyet-i kerîmenin devâmında şöyle buyurmuştur:

﴿ . . .وَلَقَدۡ عَلِمُواْ لَمَنِ ٱشۡتَرَىٰهُ مَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنۡ خَلَٰقٖۚ . . . ﴾

"Onlar (yahûdiler)**, sihri satın alanın âhirette** (hayırdan yana) **hiçbir nasibi olmadığını çok iyi bilmektedirler."**
Bakara suresi 102. Ayetin meali (ayetin devamı)

O halde sihrin küfür, şirk ve akîdeye aykırı olduğu, sihir yapanın öldürülmesi gerektiği konusunda hiç şüphe yoktur. Nitekim sahâbenin ileri gelenlerinden bir kesim, sihir yapanları öldürmüşlerdir. Günümüzde insanlar, sihir ve sihirbazları hafife almışlar, öyle ki iftihar edilen ve yapanlara ödüller verilerek teşvik edilen bir sanat olarak kabul etmişler, sihirbazlar için kulüplerde merasimler ve yarışmalar düzenlemişlerdir. Bu gibi yerlere binlerce seyirci gelmekte ve bunu da "Sirk" olarak adlandırmaktadırlar. Bu durum, İslâm'ı bilmemek, akîdeyi hafife almak ve boş şeylerle uğraşanları, söz sahibi kılmak demektir.

2. Kâhinlik ve falcılık:

Kâhinlik ve falcılık; gökteki haberleri çalan şeytanları kullanarak yeryüzünde nelerin meydana geleceğini, neyin olacağını ve kaybolan şeyin nerede olduğunu haber vermek gibi, gaybı bildiğini iddiâ etmek ve görünmeyen şeyleri haber vermektir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ٢٢١ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ٢٢٢ يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ ٢٢٣ ﴾

"(Ey insanlar!) **Şeytanların kime ineceğini haber vereyim mi? Onlar, her yalancı ve çok günah işleyen** (kâhinler)**e inerler. Şeytanlar,** (meleklere) **kulak vererek onlardan duyduklarını** (kâhinlere) **bildirirler. Onların** (kâhinlerin) **çoğu yalancıdırlar."** *Şuarâ Sûresi, 221-223 ayetlerinin meali.*

Çünkü şeytan, meleklerin konuşmalarına kulak verip bir sözü çalar ve onu kâhinin kulağına fısıldar. Kâhin de doğru olan bu söze yüz yalan söz daha ilâve ederek onu insanlara söyler. İnsanlar da şeytanın meleklerden işitip haber verdiği söz nedeni ile onu tasdik ederler. Oysa gaybı yalnızca Allah Teâlâ bilir. Her kim, kâhinlik veya benzeri yollarla gaybı bildiğini iddiâ ederek o işte Allah Teâlâ'ya ortak olur veya gaybı bildiğini iddiâ eden kimseyi tasdik ederse, Allah Teâlâ'nın husûsiyetlerinden olan bir konuda O'na şirk koşmuş olur.

Kâhinlik şirkten uzak değildir. Zirâ kâhinlik, sevdikleri şeyleri şeytanlara sunarak onlara ibâdet etmek demektir.

Kâhinlik, şirktir. Çünkü ilim sıfatı hususunda Allah Teâlâ'ya ortak olunmayı iddiâ etmek vardır. Bunu elde etmek için O'ndan başkasına ibâdet edilmesin-den dolayı da ulûhiyette Allah Teâlâ'ya şirk koşmak

vardır. Nitekim Ebû Hureyre'den -radıyallahu anh- rivâyet olunduğuna göre, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Kim, hayızlı (eşi) **ile cinsel ilişkide bulunur veya hanımına arkasından** (anüsünden) **yaklaşır veyahut da bir kâhine gider de onun söylediği şeyi tasdik ederse, Muhammed** -sallallahu aleyhi ve sellem-**'e indirileni inkâr etmiş olur." (**Ebû Dâvûd ve İbn-i Mâce)

Bilinmesi ve dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi de sihirbaz, kâhin ve falcılar, kendilerine doktor süsü vererek insanların inançlarıyla oynarlar.

Örneğin onlar, hastalara Allah Teâlâ'dan başkası için belli özellikte olan bir koyun veya tavuğu kurban olarak kesmelerini emrederler. Boncuk şeklinde şirk içeren tılsımlar ve şeytânî muskalar yazıp onların boyunlarına asarlar veya bunu onların sandıklarına veyahut da evlerine koyarlar.

Sihirbaz, kâhin ve falcılardan kimisi de kendisine gayptan ve kayıp eşyaların yerlerinden haber veren kimse süsü vererek kendisine gelen câhillere, kaybolan eşyalarını haber verir veya kendisi için çalışan şeytanlar aracılığıyla o eşyaları getirirler.

Kimisi de kendisine olağanüstü hal ve kerâmetler olan velî görüntüsü verir. Örneğin ateşe girdiği halde ateşin kendisini yakmaması, kendisini silahla vurması, kendisini arabanın altına atması ve üzerinden araba geçtiği halde arabanın kendisini hiç etkilememesi veya buna benzer hokkabazlıklar, gerçekte şeytanın amellerinden sihir olan bu davranış, imtihan için bu kimselerin ellerinde vukû bulan hokkabazlık veya bu gibi şeyler gerçek olmayıp hayâlîdir. Aksine bunlar, Firavun'un sihirbazlarının ip ve sopalarla yaptıkları şeyler gibi, insanların gözleri önünde el çabukluğuyla yapılan hîlelerdir.

3. Türbe ve kabirlere kurban kesmek, adak adamak, bu yerlere hediyeler sunmak ve buraları yüceltmek

Şüphesiz Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şirke götüren bütün yolları tıkamış ve ümmetini şirkten şiddetle sakındırmıştır.

İşte şirke götüren yollardan birisi de kabirler meselesidir ki, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlere ibâdet etmemek ve kabirlerde yatan ölüler konusunda aşırıya gitmemek için şirkten korumak için bazı ölçüler koymuştur.

Bu koruyucu ölçülerden bazıları şunlardır:

1. Nebimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- evliyâ ve sâlihler hakkında aşırıya gitmekten şiddetle sakındırmıştır. Çünkü bu, onlara ibâdet etmeye kadar götürür. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

"Dînde aşırılığa gitmekten sakının. Zirâ sizden önceki ümmetleri, ancak dînde aşırıya gitmek helâk etmiştir."
(İmam Ahmed, Tirmizî ve İbn-i Mâce)

Başka bir hadiste şöyle buyurmuştur:

"Hıristiyanların Meryem oğlu İsa'yı aşırı bir şekilde övdükleri gibi beni de övmeyin. Ben ancak bir kulum ve (benim için) **Allah'ın kulu ve elçisidir, deyin."** (Buhari ve Muslim)

2. Kabirlerin üzerine (kubbe gibi şeyler) yapmaktan şiddetle sakındırmıştır.

Nitekim Ebul-Heyyâc el-Esedî -rahimehullah- der ki:

"Ali b. Ebî Tâlib -radıyallahu anh- **bana şöyle dedi: "Rasûlullah** -sallallahu aleyhi ve sellem-**'in beni onunla görevlendirip, gönderdiği şey için seni de göndereyim mi? Yok edip ortadan kaldırmadığın hiçbir canlı resim ve yer seviyesine getirip düzlemediğin yerden yükseltilmiş hiçbir mezar bırakma."** (Muslim)

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirleri kireçle sıvayıp boyamayı ve kabirlerin üzerine binâ yapmayı yasaklamıştır. Nitekim Câbir b. Abdullah'tan -radıyallahu anhumâ- rivâyet olunduğuna göre şöyle der:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- **kabri kireçle sıvayıp boyamayı, kabrin üzerine oturmayı ve kabrin üzerine binâ yapmayı yasakladı."** (Muslim)

3. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlerin yanında namaz kılmayı yasaklamıştır. Nitekim Âişe'den -radıyallahu anha- rivâyet olunduğuna göre şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-**'in vefâtı yaklaşınca, elbisesini yüzüne örter, acıları artmaya başlayınca da yüzünü açardı. O, bu hal üzere iken şöyle buyurdu:**

-Allah'ın lâneti, yahûdi ve hıristiyanların üzerine olsun. Zirâ onlar, nebilerinin kabirlerini mescidler edindiler. Böylelikle o, yahûdi ve hıristiyanların yaptıklarından (ümmetini) **sakındırıyordu. Eğer böyle olmasaydı, onun kabri de yükseltilirdi. Fakat o, kabrinin mescit edinilmesinden korkmuştu."** (Buhari ve Muslim)

Cündüb'den -radıyallahu anh- rivâyet olunduğuna göre, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim, dedi:

"Dikkat edin. Sizden önceki (ümmet)**ler, nebilerinin ve sâlih kimselerinin kabirlerini mescitler edinirlerdi. Sakın ha! Siz de kabirleri mescitler edinmeyin. Ben onu size yasaklıyorum."** (Muslim)

Kabirleri mescitler edinmek; kabirlerin üzerine mescitler yapılmış olmasa bile, kabirleri, yanında namaz kılınan yerler haline getirmek demektir. Bu sebeple namaz için tahsis edilen her yer, mescit edinilmiş demektir. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Yeryüzü bana mescit (namaz kılınan yer) **ve temiz kılındı."** (Buhari)

Kabrin üzerine mescit yapıldığı takdirde, bunun durumu daha çetin ve daha şiddetli olur.

Şüphesiz birçok insan, bu yasaklara aykırı hareket edip Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yapmaktan şiddetle uyardığı şeyleri yaparak büyük şirke düşmüşlerdir. Öyle ki kabirlerin üzerine mescit, türbe, kümbet ve makamlar yaparak kabirlerin yanında kurbanlar kesmek, kabirlerde yatanlara yalvarıp yakarmak, onlardan yardım istemek ve onlara adak adamak gibi her türlü şirkin işlendiği yerler haline getirmişlerdir.

Büyük âlim İbn-i Kayyim -rahimehullah- şöyle der:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kabirler hakkındaki sünnetini, bu konudaki emir ve yasaklarını, ashâbının üzerinde bulunduğu durum ile günümüzdeki insanların çoğunun üzerinde bulunduğu durumu kıyaslayan biri, kesinlikle bir araya gelemeyecek şekilde birinin diğerine zıt ve aykırı olduğunu görecektir. Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlere yönelerek namaz kılmayı yasaklamış, günümüzdeki bu kimseler ise kabirlerin yanında namaz kılmaktadırlar.

Hâlbuki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlerin mescitler haline getirilmesini yasaklamış, bu kimseler ise kabirlerin üzerine mescitler yapıp buralara türbeler adını vererek bu yerleri Allah'ın evleri durumunda olan camilere benzetmişlerdir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlerin üzerinde kandiller yakılmasını yasaklamış, bu kimseler ise kabirlerin üzerinde mum ve kandiller yakmak için kabirlerin yanında vakıflar kurmuşlardır.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlerin sürekli ziyâret edilen yerler haline getirilmesini yasaklamış, bu kimseler ise kabirleri ziyâretgâh ve ibâdet edilen yerler haline getirmiş, buralarda bayramlarda olduğu gibi veya daha fazla toplanır hale gelmişlerdir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlerin yer seviyesine getirilmesini emretmiştir.

Nitekim Müslim, sahihinde şu hadisi rivâyet eder:
Ebul-Heyyâc el-Esedî -rahimehullah- dedi ki:
"Ali b. Ebî Tâlib -radıyallahu anh- bana şöyle dedi:
Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-**'in beni kendisiyle görevlendirip gönderdiği şey için seni de göndereyim mi? Yok edip ortadan kaldırmadığın hiçbir canlı resim ve yer seviyesine getirip düzlemediğin yerden yükseltilmiş hiçbir mezar bırakma."**

Yine Müslim, sahihinde şu hadisi rivâyet eder:

"Sümâme b. Şufeyy'den rivâyet olunduğuna göre şöyle dedi:

-Bizler, Fudâle b. Ubeyd ile birlikte Rûm diyarında Ravdes denilen yerde iken arkadaşlarımızdan birisi vefât etti. Bunun üzerine Fudâle, ölen arkadaşımızın kabrinin yer seviyesine getirilmesini emretti. Sonra:

-Ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-**'i kabrin yer seviyesine getirilmesini** -yani kabrin yükseltilmemesini- **emrederken işittim' dedi."**

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirlerin yer seviyesine getirilmesini emretmiş, bunlar ise bu iki hadise aykırı davranıp aşırıya giderek kabirlerin üzerini ev gibi yerden yükseltmekte, üzerine de kubbeler yapmaktadırlar."

İbn-i Kayyim -rahimehullah- devamla şöyle der:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in meşrû kıldığı ve kabirler hakkında yukarıda geçen şeyleri yasaklamaktan kastettiği anlam ile bu kimselerin meşrû kıldıkları ve kastettikleri şeyler arasındaki farkın ne kadar büyük olduğuna bakın. Şüphesiz bunun, bir insanın sayamayacağı kadar zararları vardır."

-Sonra İbn-i Kayyim -rahimehullah- bu zararları saymaya başlar ve devamla şöyle der:

"Bu zararlardan birisi de şudur; Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-, kabir ziyaretini meşru kılmış, bununla âhiretin hatırlanması, ölüye duâ etmek, ona rahmet okumak, onun için Allah'tan istiğfarda bulunmak, ona âfiyet dilemek ve ihsanda bulunmak kast edilmiştir. Böylelikle kabirleri ziyâret eden kimse, hem kendine, hem de ölüye iyilikte bulunmuş olur ki günümüz müşrikleri, bu işi tersine çevirerek dînî emirlerin aksine davranıp ziyâretin amacını, ölüye yalvarıp yakarmak, onunla Allah'a tevessülde bulunmak, ondan ihtiyaçlarını gidermesini, bereketler indirmesini ve düşmanlarına karşı onlara yardım etmesini istemek gibi, Allah'a ortak koşmak kılmışlardır. Böylelikle onlar hem kendilerine, hem de ölüye kötülükte bulunmuşlardır. Bu müşrikler, böyle davranarak, ölüye duâ etmek, ona rahmet okumak ve onun için istiğfarda bulunmak gibi, Allah'ın meşrû kıldığı şeylerden ölüyü mahrum bırakmışlardır."

Bütün bunlardan sonra türbe ve kabirlere adaklar adamanın ve onlara kurbanlar kesmenin, büyük şirk olduğu açıkça ortaya çıkar. Bunun sebebi ise; kabirlerin üzerine binâ yapmamak ve çevresini mescitler edinmemek gibi, kabirlerin olması gereken halde değil de Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine aykırı davranılmasından dolayıdır. Zirâ mezarların üzerine kubbeler, çevresine mescitler ve türbeler yapıldığında

câhil kimseler, buralarda yatanların insanlara fayda veya zarar verebileceklerini, onlardan yardım isteyenlere, yardım edeceklerini, onlara sığınanların ihtiyaçlarını gidereceklerini zannederek türbelerde yatan ölülere adaklar adamış ve kurbanlar kesmişlerdir. Öyle ki bu türbeler, Allah'ın dışında ibâdet edilen putlar haline gelmiştir. Oysa Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Allahım! Kabrimi ibâdet edilen bir put haline getirme. Nebilerinin kabirlerini mescitler haline getiren kavme Allah'ın gazabı çok çetin olmuştur." (İmam Mâlik ve İmam Ahmed)

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- kendi kabrinden başka kabirlerin yanında bunların vukû bulacağını bildiği için böyle duâ etmiştir. Nitekim birçok İslâm ülkesinde bu olay vukû bulmuştur. Onun kabrine gelince, onun duâsının bereketiyle Allah Teâlâ onu bundan korumuştur. Mescid-i Nebevî'de câhil ve hurâfeci kimselerden bazı şeyler vukû bulmuş, fakat onlar Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kabrine ulaşamamışlardır. Çünkü onun kabri, Mescid-i Nebevî'de değil de evinin içinde olup, etrafı duvarlarla çevrilidir.

Nitekim İbn-i Kayyim -rahimehullah- "Nûniyye"sinde şöyle der:

Âlemlerin Rabbi O'nun duâsına icâbet etti
Kabrinin etrafını üç duvarla çevreledi.

4. Rukye ve nazarlık:

1. Rukye: Ateşli hastalık (humma), sara ve buna benzer hastalıklara yakalanan kimsenin, hastalıktan kurtulmak için yaptığı ve muska diye adlandırılan hastalıktan korunma şeklidir ki, bu rukye iki çeşittir.

Birincisi: İçerisinde şirk olmayan rukye

Buna göre, hastanın üzerine Kur'an'dan bazı bölümlerin okunması ya da Allah'ın isim ve sıfatları ile hastanın korunmasıdır ki, bu mübahtır. Çünkü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- rukye yapmış, yapmayı emretmiş ve yapılmasına da izin vermiştir. Nitekim Avf b. Mâlik'ten -radıyallahu anh- rivâyet olunduğuna göre şöyle der:

"Biz, câhiliyet döneminde rukye yapardık. Ey Allah'ın elçisi! Bu konuda ne dersiniz? diye sorduk.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

-Rukyenizi bana arz edin (ona bakayım)**. İçerisinde şirk olmadıkça rukye yapmakta bir sakınca yoktur." (Muslim)**

İmam Suyûtî -rahimehullah- bu konuda şöyle der:

"İslâm âlimleri, üç şart bulunduğu takdirde rukyenin câiz olduğunda oybirliğine varmışlardır. Bu üç şart şunlardır:

1. Rukyenin Allah Teâlâ'nın kelâmı (Kur'an-ı Kerîm) veya O'nun isim ve sıfatları ile olması.

2. Rukyenin Arapça olması ve anlamı bilinen şeylerle yapılması.

3. Rukyenin bizzat kendisinin etkili olmadığına, aksine Allah Teâlâ'nın takdiri ile olduğuna inanması." (Fethu'l-Mecîd, sayfa: 135)

Rukyenin Yapılışı:

Hastanın üstüne okuyup üflemek veya bir suya okuyup o suyu hastaya içirmekle olur. Nitekim Sâbit b. Kays'tan -rahimehullah- rivâyet olunan hadiste şöyle der:

"Sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- **Buthân'dan toprak alarak bir kadehe koydu, üzerine su döküp üfledi ve ardından** (suyla karışan toprağı hastanın) **üzerine döktü** (serpti)**." (Ebu Davud)**

İkincisi: İçerisinde şirk olan rukye

Bu rukye, Allah'tan başkasına yalvarmak, O'ndan başkasından yardım dilemek ve O'ndan başkasına sığınmak gibi, Allah Teâlâ'dan başkasından yardım istenen rukyedir.

Örneğin cinlerin, meleklerin, nebilerin ve sâlih kimselerin isimleriyle yapılan rukyeler, bu tür rukyelerdendir. Allah Teâlâ'dan başkasına yalvarmak olan bu davranış, büyük şirktir veya rukyenin Arapça olmaması ve anlamı bilinmeyen şeylerle yapılmasıdır. Böylelikle kişi küfür veya şirk rukyeye düşer de onun bundan habersiz olmasından korkulur. Dolayısıyla bu tür rukye dînen yasaktır.

2 - Nazarlık: Göz değmesin diye çocukların boyunlarına asılan şeydir. Kadın olsun, erkek olsun, büyüklerin boyunlarına da asılan bu nazarlıklar iki çeşittir:

Birinci çeşit nazarlık:

Kur'an-ı Kerîm'den bazı âyetleri veya Allah Teâlâ'nın bazı isim ve sıfatlarını yazıp ondan şifâ dilemek için boyunlara asılan nazarlıklardır ki, bunları asmanın hükmü konusunda âlimler iki görüştedirler:

Birinci görüş: Boyuna (bu tür) nazarlık asmak, câizdir.

Abdullah b. Amr b. Âs -radıyallahu anhuma- bu görüştedir. Âişe'den -radıyallahu anhâ- rivâyet edilen hadis bunu göstermektedir.

Ayrıca Ebû Câfer Bâkır ile -bir rivâyetinde de- İmam Ahmed b. Hanbel bu görüştedirler. Bu görüşteki âlimler, boyuna nazarlık asmanın yasak oluşu hakkında (Abdullah b. Mes'ud'dan) rivâyet edilen hadisi, şirk içeren nazarlıklar olarak yorumlamışlardır.

İkinci görüş: Boyunlara nazarlık asmak haramdır. Abdullah b. Mes'ud ve Abdullah b. Abbas bu görüştedir ki, Huzeyfe,Ukbe b.Âmir ve İbn-i Akîm'in -radıyallahu anhum- görüşleri bunu göstermektedir. İbn-i Mes'ud'un tâbiînden bazı öğrencileri de da bu görüştedirler. İmam Ahmed'in ashabının kendisinden rivayet ettiği başka bir görüşünde o da bunu yasak görmektedir. Daha sonraki âlimler de bu görüşü te'yid etmiş ve İbn-i Mes'ud'dan -radıyallahu anh- rivâyet edilen şu hadisi delil göstermişlerdir:

"Rukyeler (tılsımlı sözler)**, nazarlıklar ve** (kadını kocasına sevdiren) **muhabbet muskaları şirktir** (bunların her biri, ya açıktan ya da gizli olarak şirke götürür)**." (**Ebû Dâvûd, İbn-i Mâce, İmam Ahmed ve Hâkim rivâyet etmişlerdir)

Hadiste geçen "Tivele" lafzı; kadını kocasına, kocasını da kadınına sevdirmek için koydukları ve böyle olduğunu iddiâ ettikleri şeydir.

İkinci görüş, şu üç yönden doğrudur:

1. Bu konudaki yasaklama geneldir. Bu genellemeyi (belirli bir olayla) sınırlı kılan herhangi bir delil yoktur.

2. Harama götüren her yolun tıkanması gerekir. Çünkü bu olay, mübah olmayan şeylerin boyuna asılmasına sebep olur.

3. İçerisinde Kur'an âyetleri yazılı bir şeyi boynuna asan kimse, tuvâlet ihtiyacını gidermek veya buna benzer durumlarda, boynuna astığı o şeyi, küçük düşürmesi ve ona saygısızlık yapması kaçınılmazdır.

İkinci çeşit nazarlık:

Kimi insanların taktıkları, boncuk, kemik, midye kabuğu, iplik, ayakkabı, çivi, şeytan ve cinlerin isimleri ile tılsımlı sözler gibi, içerisinde Kur'an âyetleri olmayan nazarlıklar, kesin olarak haram ve şirktir. Bu hareket, Allah Teâlâ, O'nun güzel isimleri, yüce sıfatları ve O'nun âyetlerinden başka şeylere bel bağlanıp güvenmeyi ifade eder. Nitekim bir hadiste Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

"Muska, nazarlık ve buna benzer şey takan kimseyi, Allah Teâlâ o taktığı şeyle baş başa bırakır." (İmam Ahmed ve Tirmizî)

Allah Teâlâ'ya güvenen, O'na tevekkül eden, O'na sığınan ve işlerini O'na havâle edene Allah Teâla yeter.Allah Teâla, ona uzak olan her şeyi yakın kılar, zor olan her şeyi ona kolaylaştırır. Kim, yaratılanlarla, nazarlıklarla, ilaçlarla veya kabirlerde yatan ölülerle Allah Teâlâ'dan başkasına güvenip bağlanırsa, Allah Teâlâ onu, kendisine hiçbir fayda vermeyen ve kendisinden bir zararı savuşturmaya veya kendisine bir fayda sağlamaya gücü yetmeyen o şeyle baş başa bırakır. İnancını kaybeden ve Rabbi ile ilişkisi kesilen kimseyi, Allah Teâlâ yüzüstü ve yardımsız bırakır.

Müslümanın, inancını bozan veya ona zarar veren şeylere karşı inancını koruması gerekir. Câiz olmayan ilaçları kullanmaması ve hastalıklardan tedâvi olmak için hurâfeci ve hokkabazların yanına gitmemesi gerekir. Çünkü onlar hastanın kalbini ve inancını hasta ederler. Allah Teâlâ'ya tevekkül eden kimseye, Allah Teâlâ yeter.

Kimi insan, kendisinde gözle görülen bir hastalığı olmadığı halde bu şeyleri asar. Oysa onun hastalığı, ancak vehmî (kuruntu) olan bir hastalıktır. Bu durum, onun nazar ve hasetten korkmasından ya da otomobiline, bineğine, evinin kapısına veya dükkanına bu şeyleri asması, onun inancından ve Allah Teâlâ'ya tevekkülünün zayıf oluşundan kaynaklanır. Tevhîdi ve doğru inancı öğrenmekle tedâvi edilmesi gereken gerçek hastalık, işte budur.

5. Yaratılanla tevessülde bulunmanın ve ondan yardım dilemenin hükmü:

Yaratılanla Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmak:

Tevessül: Bir şeye yakınlaşmak, onu elde etmek ve ona ulaşmaktır. **Vesîle** ise yakınlık, yakın olma demektir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبۡتَغُوٓاْ إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُواْ فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٣٥ ﴾

"Ey îmân edenler! Allah'tan korkun ve (itaat etmek ve râzı olduğu şeylere uymak sûretiyle) **O'na yakınlaşmaya yol arayın. O'nun yolunda cihad edin ki** (cennetini kazanıp) **kurtuluşa eresiniz."** *Maide suresi 35. Ayetin meali.*

Tevessül iki kısımdır:

Birinci kısım: Meşrû (câiz olan) tevessül.

Bu tevessül, altı türlüdür.

- **Birincisi: İsim ve sıfatlarıyla Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır.**

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَلِلَّهِ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰ فَٱدۡعُوهُ بِهَاۖ وَذَرُواْ ٱلَّذِينَ يُلۡحِدُونَ فِيٓ أَسۡمَٰٓئِهِۦۚ سَيُجۡزَوۡنَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٨٠ ﴾

"En güzel isimler, Allah'ındır. O halde o güzel isimlerle O'na duâ edin (O'ndan isteyin)**. O'nun isimleri hakkında eğri yola gidenleri bırakın. Onlar** (dünyada iken) **yapmakta olduklarının cezâsını** (âhirette) **göreceklerdir."** *A'râf Sûresi, 180. Ayetin meali.*

- **İkincisi: Îmân ile tevessülde bulunan kimsenin yaptığı salih amellerle Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır.**

Allah Teâlâ îmân ehli hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعۡنَا مُنَادِيٗا يُنَادِي لِلۡإِيمَٰنِ أَنۡ ءَامِنُواْ بِرَبِّكُمۡ فَـَٔامَنَّاۚ رَبَّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرۡ عَنَّا سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلۡأَبۡرَارِ ١٩٣ ﴾

"Ey Rabbimiz! Gerçek şu ki biz, (insanları) **'Rabbinize îmân edin, diye îmâna çağıran bir dâvetçiyi** (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i) **işittik, hemen îmân ettik. Ey Rabbimiz! Artık günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve canımızı iyi kimselerle birlikte al."** *Âl-i İmrân Sûresi,193. Ayetin meali*

Yine, Buhârî ve Müslim'in sahihlerinde bulunan meşhur "Mağara Arkadaşları Kıssası" olarak bilinen kıssada, sağanak yağmurdan mağaraya sığınan üç arkadaş, dağdan yuvarlanan kayanın mağaranın ağzını kapatma-sıyla dışarıya çıkamamışlardı. Bunun üzerine herkes sâlih ameliyle Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmuş, Allah Teâlâ da onları bu

sıkıntıdan kurtararak kayayı mağaranın ağzından uzaklaştırmış ve dışarı çıkarak gitmelerini sağlamıştı.

- **Üçüncüsü: Allah Teâlâ'yı birlemekle O'na tevessülde bulunmaktır.**

Yunus -aleyhisselâm-, Allah Teâlâ'ya bu şekilde tevessülde bulunmuştu. Nitekim Allah Teâlâ, Yunus -aleyhisselâm-'ın şöyle tevessülde bulunduğunu haber vermektedir:

﴿ وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبٗا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَيۡهِ فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٧ ﴾

"(Ey Nebi!) **Zünnûn** (Yunus'un) **kıssasını da hatırla.** (Kavmi kendisine îmân etmeyince onların arasından) **öfkeli bir şekilde çekip gitmişti. Bizim kendisini asla sıkıştırmayacağımızı zannetmişti.** (Denizde balık onu yutup) **karanlıklar içinde kalınca, 'Senden başka hak ilah yoktur. Seni her türlü noksanlıklardan tenzih ederim. Gerçekten ben, zâlimlerden oldum' diye niyaz etti."** *Enbiyâ Sûresi, 87. Ayetin meali*

- **Dördüncüsü: Âcizliğini, ihtiyacını ve affına muhtaç olduğunu göstermek sûretiyle Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır.**

Nitekim Allah Teâlâ, Eyyüb -aleyhisselâm-'ın şöyle tevessülde bulunduğunu haber vermektedir:

﴿ ۞وَأَيُّوبَ إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٨٣ ﴾

"(Ey Nebi! Kulumuz) **Eyyub'u de hatırla. Hani o Rabbine: 'Başıma bu dert geldi. Sen, merhametlilerin en merhametlisisin** (benden bu sıkıntıyı gider)**' diye niyaz etmişti."** *Enbiyâ Sûresi, 83. Ayetin meali*

- **Beşincisi: Hayatta olan sâlih kimselerin duâsı ile Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır.**

Sahâbe -radıyallahu anhum-, yağmur yağmayıp kuraklık olduğunda Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den Allah Teâlâ'ya kendileri için duâ edip yağmur yağdırmasını isterlerdi. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- vefat edince, amcası Abbas'tan -radıyallahu anh- isterler, Abbas da onlar için duâ ederdi. (Buhari)

- **Altıncısı: Günahları itiraf etmek sûretiyle Allah Teâlâ'ya tevessülde bulunmaktır:**

﴿ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمۡتُ نَفۡسِي فَٱغۡفِرۡ لِي فَغَفَرَ لَهُۥٓۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ١٦ ﴾

"(Musa) **Rabbim!Doğrusu ben,** (öldürmemi emretmediğin cana kıyarak) **kendime zulmettim. Beni bağışla, dedi. Allah da onu bağışladı. Çünkü Allah,** (kullarının günahlarını) **çok bağışlayıcıdır ve** (onlara) **merhametlidir."**

Kasas Sûresi,16. Ayetin meali

İkinci kısım: Meşrû (câiz) olmayan tevessül

Bu tevessül, ölülerden kendisi için duâ edip şefaat istemek veya Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yüce makamı ile veya yaratılanın zâtı ile veyahut da hakkı ile tevessülde bulunmaktır.

Bunun açıklaması şöyledir:

1. Ölülere yalvarıp yakarmak câiz değildir:

Çünkü hayatta iken gücü yettiği gibi, öldükten sonra ölünün duâ etmeye gücü yetmez. Ölülerden şefaat istemek de câiz değildir. Çünkü

Ömer b. Hattâb, Muâviye b. Ebî Süfyan ve onlarla birlikte sahâbe -radıyallahu anhum- ve onlara en güzel bir şekilde uyan tâbiîn, yağmur yağmadığında Abbas ve Yezîd b. Esved -radıyallahu anhuma- gibi hayatta olanlardan, Allah Teâlâ'nın yağmur yağdırması için duâ etmesini isteyerek onunla tevessülde bulunmuş ve ondan şefaatçi olmasını istemişlerdir.

Onlar ne Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, ne de başkasının kabrinin yanında tevessülde bulunmuşlar veya şefaatçi olmasını istemişler veyahut Allah Teâlâ'nın yağmur yağdırması için duâ etmesini istemişlerdir. Aksine onlar, Abbas ve Yezîd gibi hayatta olanlara yönelmişlerdir.

Nitekim Ömer -radıyallahu anh- şöyle demiştir:

"Allahım! Biz, (hayattayken yağmur yağdırman için) **senin nebinle sana tevessülde bulunur, sen de bize yağmur yağdırırdın. Artık nebimizin amcası Abbas ile sana** (yağmur yağdırman için) **tevessülde bulunuyoruz. Bize yağmur yağdır** (Allahım!)**."**

Sahâbe -radıyallahu anhum-, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- vefat ettikten sonra onunla meşrû tevessülde bulunma imkânı ortadan kalkınca, onun yerine hayatta olan salih kimselerle tevessülde bulunmaya başlamışlardır. Şayet vefâtından sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ile tevessülde bulunmak câiz olsaydı, sahâbe onun kabrine gelip onunla tevessülde bulunabilirlerdi. Onların bu yola başvurmamaları, ölülerle tevessülde bulunmanın câiz olmadığına delâlet eder. Sahâbe, vefatından sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den kendileri için duâ etmesi veya şefaatçi olması için tevessülde bulunmamışlardır. Şayet hayatta iken olduğu gibi ölümünden sonra da Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den duâ etmesini ve şefaatçi olmasını istemek câiz olsaydı, sahâbe ondan daha aşağı derecede olan başka birisinden değil de Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den isterlerdi.

2. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in veya başka birisinin makamıyla tevessülde bulunmak, câiz değildir:

X "Allah'tan bir şey istediğinizde, benim makamımla O'ndan isteyin.Çünkü Allah katındaki makamım büyüktür." X

Bu hadis, uydurmadır. Zirâ İslâm âlimlerinin kaleme aldıkları muteber kitapların hiçbirisinde bu hadisin aslı yoktur. İlim ehlinden hadis bilen hiç kimse de bu hadisi zikretmemiştir. Bir meselede delil sahih olmadığına göre, onunla amel etmek de câiz değildir. Çünkü ibâdetler, ancak sahih ve açık bir delille sâbit olur.

3. Yaratılanın zâtıyla tevessülde bulunmak câiz değildir:

Eğer Arapçadaki "Bâ" harfi, kasem (yemîn) için olursa, o takdirde Allah Teâlâ adına yemîn edilmiş olur. Yaratılanla yaratılanın üzerine yemîn etmek olursa, bu câiz değildir. Çünkü hadiste de belirtildiği gibi bu şirktir. O halde nasıl olur da yaratılanla Allah Teâlâ adına yemîn edilir.

Yok eğer "Bâ" harfi, "sebebiye" için ise, Allah Teâlâ, yaratılana yalvarıp yakarmayı, duâya icâbet etmek için sebep kılmamış ve kullarına da bunu meşrû saymamıştır.

4. Yaratılanın hakkıyla tevessülde bulunmak, iki sebepten dolayı câiz değildir:

Birincisi: Hiç kimsenin, Allah Teâlâ'nın üzerinde hakkı yoktur. Aksine yaratılana lütuf ve ihsanda bulunan O'dur.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ ... وَكَانَ حَقًّا عَلَيۡنَا نَصۡرُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٧ ﴾

"Mü'minlere yardım etmek, (lütuf ve ihsan olmak üzere) **üzerimize bir haktır. "** *Rûm Sûresi, 47. Ayetin meali.*

İtaat edenin mükâfatı hak etmesi, onun lütuf ve ikramı hak etmesidir. Yoksa onun bu mükâfatı hak etmesi, yaratılanın yaratılandan bir şey karşılığında almış olduğu hak gibi değildir.

İkincisi: Allah Teâlâ'nın lütuf ve ihsanda bulunarak kuluna verdiği bu hak, O'na has olan bir haktır ve buna hiç kimse karışamaz. Bir kimse Allah Teâlâ'ya hak etmediği bir şeyle tevessülde bulunduğunda, kendisiyle hiçbir alakası olmayan bir şeyle tevessülde bulunmuş olur ki bu, kendisine hiçbir fayda vermez.

Yaratılandan yardım ve imdat dilemenin hükmü:

İstiâne kelimesi, bir işte yardım ve destek istemek demektir.

İstiğâse kelimesi ise, sıkıntıyı gidermesini istemek, imdat dilemek demektir.

Yaratılandan yardım ve imdat dilemek iki türlüdür:

Birincisi: Gücünün yettiği şeylerde yaratılandan yardım ve imdat dilemektir ki, bu câizdir. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ ...وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِۚ ... ﴾

"(Ey mü'minler! Kendi aranızda) **iyilik ve takvâda birbirinizle yardımlaşın.** (Allah'a isyan ve haddi aşmak gibi) **günah ve düşmanlıkta birbirinizle yardımlaşmayın."** *Mâide Sûresi, 2. Ayetin meali.*

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

﴿ ... فَٱسۡتَغَٰثَهُ ٱلَّذِي مِن شِيعَتِهِۦ عَلَى ٱلَّذِي مِنۡ عَدُوِّهِۦ ... ﴾

"Kendi taraftarından (kavminden) **olanı, düşmanına karşı ondan** (Musa'dan) **yardım etmesini istedi..."** *Kasas Sûresi: 15. Ayetin meali.*

İkincisi: Allah Teâlâ'dan başkasının gücünün yetmediği şeylerde yaratılandan yardım ve imdat dilemektir.

Örneğin ölülerden yardım istemek, hastalara şifâ vermek, sıkıntıları gidermek ve başına gelen zararı savmak gibi, Allah Teâlâ'dan başka hiç kimsenin gücünün yetmediği bir konuda hayatta olan birisinden yardım istemektir. Yaratılandan yardım ve imdat dilemenin bu türü câiz değildir ve bu büyük şirktir. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- zamanında münâfıklardan birisi mü'minlere eziyet veriyordu.

Ubâde b. Sâmit'ten -radıyallahu anh- rivâyet olunduğuna göre o der ki: Ebû Bekir -radıyallahu anh-:

"Haydi, bu münâfığa karşı Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-**'den yardım isteyelim"**, dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

-Şüphesiz benden yardım istenmez, yardım ancak Allah -azze ve celle-**'den istenir."** (Taberani)

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, hayatta iken gücünün yettiği şeylerden olmasına rağmen tevhîdi korumak, şirke götüren yolları tıkamak, Rabbine karşı edepli ve mütevâzi olmak, ümmetini şirke götüren söz ve fiillerden uyarmak adına kendisi hakkında bu sözün kullanılmasını çirkin görmüştür.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- hayatta iken gücünün yettiği şeylerden olmasına rağmen ondan yardım istenmediğine göre, peki vefâtından sonra Allah Teâlâ'dan başkasının gücünün yetmediği şeylerde, o kimseden nasıl yardım istenebilir?

Bu davranış, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- hakkında câiz olmadığına göre, onun dışındakiler hakkında câiz olmaması daha evlâdır.

Hadis Ehli - Alimlerin Sözleri

19/03/2020 | 24/07/1441

www.telegram.me/alimlerinsozleri

Email : alimlerinsozleri@gmail.com

Bu risale, şeyh Fevzan'ın tevhid üzere yazdığı bir kıtapdan alınmıştır. **Satışa yasaktır.**

Dikkat bu kitapta ayetler bulunmaktadır. Lütfen çöpe atmayın.